

Jesaja 54

1 Zing vrolijk, onvruchtbare, u die niet gebaard hebt, breek uit in gejuich en jubel het uit, u die geen weeën gekend hebt, want de kinderen van de eenzame zijn talrijker dan de kinderen van de getrouwde, zegt de HEERE.

2 Vergroot de plaats voor uw tent, laat men uw tentkleden wijd uitspannen, wees niet terughoudend, verleng uw touwen, sla uw pinnen vast.

3 Want u zult zich rechts en links uitbreiden, uw nageslacht zal de heidenvolken in bezit nemen en de verlaten steden bevolken.

4 Wees niet bevreesd, want u zult niet beschaamd worden; word niet rood van schaamte, want u zult niet te schande worden. Ja, u zult de schande van uw jeugd vergeten, en niet meer denken aan de smaad van uw weduwschap.

5 Want uw Maker is uw Man, HEERE van de legermachten is Zijn Naam, en uw Verlosser is de Heilige van Israël, de God van heel de aarde zal Hij genoemd worden.

6 Want als een verlaten vrouw, een bedroefde van geest, roept de HEERE u, de vrouw van de jeugd, die afgewezen was, zegt uw God.

7 Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten, maar in grote barmhartigheid zal Ik u bijeenbrengen.

8 In een stortvloed van grote toorn heb Ik voor u Mijn aangezicht een ogenblik verborgen, maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij over u ontfermen, zegt de HEERE, uw Verlosser.

9 Want dit zal voor Mij zijn als bij de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat de wateren van Noach niet meer over de aarde zouden komen; zo heb Ik gezworen dat Ik niet meer op u toornen zal en u niet meer bestraffen zal.

10 Want al zouden bergen wijken en heuvels wankelen, Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond van Mijn vrede zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer.

11 U, ellendige, door stormweer voortgedrevene, ongetrooste, zie, Ik zal uw stenen leggen in schitterend zilverwit, Ik zal u grondvesten op saffieren,

12 uw torens maken van kristal, uw poorten van robijn, heel uw omwalling van edelsteen.

13 Al uw kinderen zullen door de HEERE onderwezen zijn, en de vrede van uw kinderen zal groot zijn.

14 U zult door gerechtigheid bevestigd worden. Houd u ver van onderdrukking, want u zult niet bevreesd zijn, en ver van verschrikking, want zij zal niet tot u naderen.

15 Zie, zij zullen zeker samenscholen – niet door Mijn toedoen – wie tegen u ten strijde trekt, die zal om u ten val komen.

16 Zie, Ík heb de smid geschapen, die het kolenvuur aanblaast en wapentuig vervaardigt, geschikt voor zijn doel; en Ík heb de verwoester geschapen om te gronde te richten.

17 Elk wapentuig dat tegen u wordt vervaardigd, zal niets uitrichten, en elke tong die in het gericht tegen u opstaat, zult u schuldig verklaren. Dit is het erfelijk bezit van de dienaren van de HEERE, en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de HEERE.

De stad dient als metafoor van verwoesting en nieuw leven.

Zolang de stad Jeruzalem nog overeind stond met muren en poorten was er weinig aan de hand. Het paleis was de woning van de koning van Juda uit het huis van David en de tempel was de woning van God. Zelfs toen tienduizenden inwoners van Jeruzalem in ballingschap waren gevoerd – met de deportatie van Jechonja de koning van Juda in 597 v Chr. – bleven de (valse) profeten ervan overtuigd dat men binnen twee jaar weer terug zou zijn. Men bleef de overtuiging toegedaan dat God Jeruzalem nooit zou laten veroveren. De band van God de stad was innig als die van een man en

een vrouw. De band met Sion zou onverbreeklijk zijn. Vermoedelijk beriep men zich op *de eeuwige beloften* van God over Jeruzalem. Psalm 125:1,2 *Wie op de HEERE vertrouwen, zijn als de berg Sion, die niet wankelt, maar voor eeuwig blijft. Rondom Jeruzalem zijn bergen, zo is de HEERE rondom Zijn volk, van nu aan tot in eeuwigheid.* De geschiedenis met Jeruzalem zou leren dat de beloften wel *eeuwige beloften* zijn, maar dat die niet onvoorwaardelijk zijn. Met zijn ongehoorzaamheid kan het volk het verbond verbreken en repercussies over zichzelf afroepen. De uiterste consequentie kan zijn dat men in ballingschap zou gaan en zijn land verliest en het volk in aantal sterk wordt teruggebracht. In 586 v Chr. werd Jeruzalem ingenomen door koning Nebukadnezar. Een maand later werd de tempel en het paleis in brand gestoken en de muren werden omver gehaald. De stad lag er troosteloos bij. Het hart was er uit weggesneden. Het is God Die dit – ruim 100 jaar vóór die tijd – in Jesaja reeds voorziet. Met de profetie over de val van Jeruzalem en de ballingschap naar Babel komt de HEERE direct met de boodschap van het herstel vanaf Jesaja 40 en de woorden ‘Troost, troost Mijn volk!’ Wat blijkt? Koning Kores van Perzië wordt door God gezien als Zijn gezalfde (Jesaja 45), die de Joden permissie zal geven uit de ballingschap terug te keren en stad en tempel weer op te bouwen. Jesaja 45:13 *Ik heb Kores doen opstaan in gerechtigheid, en al zijn wegen zal Ik rechtmaken. Hij zal Mijn stad bouwen en hij zal Mijn ballingen vrijlaten, zonder betaling en zonder geschenk, zegt de HEERE van de legermachten.* Dat hele gebeuren van – herstel van land en volk en stad en tempel en – herstel van de relatie van God met Zijn volk wordt een voorafbeelding van de definitieve herstel dat God eenmaal zal geven door die andere Knecht waarvan sprake is in Jesaja 40 en volgende: *de lijdende Knecht van de HEERE.* Uit alles wordt duidelijk dat dit een profetie is van de Heere Jezus Christus, de komende Messias door wiens lijden en sterven en opstanding God de gerechtigheid veilig zal stellen voor ieder die gelooft uit de Joden en de heidenen. De vier profetieën van *de lijdende Knecht van de HEERE* sluiten af in Jesaja 53. Het is dan ook niet toevallig of bevreemdend dat in Jesaja 54 het ultieme resultaat van Christus’ verlossingswerk wordt gevierd: het Nieuwe Jeruzalem. Naar het Nieuwe Jeruzalem wordt verwezen tegen het einde van Jesaja 54 met de diamanten en kostbare metalen waaruit die stad volgens Openbaring 21 opgebouwd zal worden. Maar ook in de herstelperiode na 539 v Chr. – nadat de Joden terugkeren uit de ballingschap en de stad en de tempel na verloop van tijd weer opbouwen – wordt de liefde en de trouw van God voor Zijn volk zichtbaar en voelbaar.

Jeruzalem staat symbool voor Israel.



Jeruzalem wordt in de Bijbel vaak als vrouw gezien.

In de Bijbel wordt er herhaaldelijk van ‘de dochter van Sion’ gesproken. 2 Koningen 19:21 *Dit is het woord dat de HEERE over hem gesproken heeft: De maagd, de dochter van Sion, veracht u, zij bespot u, de dochter van Jeruzalem schudt het hoofd achter u.* Ook in Jesaja 54 wordt Jeruzalem verbeeld met de metafoor van *de vrouw van God*. Bij het Nieuwe Jeruzalem is binnen dezelfde gedachtegang de metafoor van *bruid/bruidegom* van toepassing. Openbaring 21:9,10 *En een van de zeven engelen die de zeven schalen hadden, vol van de zeven laatste plagen, kwam naar mij toe en hij sprak met mij en zei: Kom, ik zal u de bruid, de vrouw van het Lam, laten zien. En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan.* Als zodanig – als bruid – zien we het Nieuwe Jeruzalem in zijn verheerlijkte vorm. In Jesaja 54 is zowel het een – de verheerlijkte vorm – als ook het tegendeel het geval. Het is

net alsof de HEERE Zijn volk op het ergste voorbereid. Natuurlijk zal iemand zeggen ‘dat zij het aan zichzelf te wijten hebben.’ Dat zal waar zijn maar ‘de goeden’ moeten het met ‘de slechten’ ontgelden. Wat er voor onze ogen geschilderd wordt is een volk en een stad die werkelijk bijzonder zwaar beschadigd zijn. Het volk is qua aantal behoorlijk teruggebracht tot een kleine groep van mensen die eerder in honderden (misschien duizenden) dan in honderdduizenden, laat staan miljoenen te tellen zijn. Het is waar, God komt in Jesaja 54 met toezeggingen van herstel, met opluchting en blijdschap in plaats van droefheid, maar tussen de regels door zien we een ontluisterde stad, een ruïne zonder hart en zonder volk. God tekent de stad als *onvruchtbare vrouw*, als *eenzame vrouw*, als *weduwe* en als *verlaten vrouw* wanneer Hij de fasen – waar de stad en het volk doorheen moet – wil beschrijven. Het volk van Juda zal door een hel gaan. Juist op het punt waar een mens troost en hulp vindt – bij de echtgenoot – in dit geval bij God, zal het grote eenzaamheid ervaren omdat God er niet is. Het zal al zwaar zijn omdat Jeruzalem wordt ingenomen en verwoest en het volk in ballingschap gaat met talrijke verliezen, maar dat God een tijd lang afwezig zal zijn dat komt het hardst aan. Maar goed, er is ook heel wat gebeurd tussen God en Zijn volk. Feitelijk hebben ze – door andere goden te vereren – het trouwverbond van God met Israel verbroken. Jarenlang heeft Juda niet thuis gegeven, met als gevolg dat God er ook voor hen een tijdlang niet zal zijn. In 588 v Chr. – twee jaar vóór de val van de stad – heeft God de tempel en de stad Jeruzalem verlaten. Ezechiël 11:22-23 *Daarna hieven de cherubs hun vleugels op, en de wielen verhieven zich tegelijk met hen. En de heerlijkheid van de God van Israël was vanboven over hen. Toen steeg de heerlijkheid van de HEERE op uit het midden van de stad en bleef op de berg staan die ten oosten van de stad lag.* Het is bijzonder mooi en heilzaam dat God Zijn volk – voordat de ramp zich voltrok – zo direct heeft bijgelicht in een buitengewoon donkere periode van hun bestaan tijdens de val en verwoesting van de stad Jeruzalem en de ballingschap.

God verlaat Jeruzalem in 590 v Chr.



Ruim voordat de grote ramp van de ballingschap plaatsgrijpt, bemoedigt God Zijn volk.

De HEERE onze God is een groot God. Hij heeft de geschiedenis in Zijn hand. Alles wat God bekend maakt over de toekomst komt uit tot op de punt en de komma. Neem nu de aankondiging van *de lijdende Knecht van de HEERE* in de voorgaande hoofdstukken van Jesaja: God laat bij wijze van spreken een foto van de Heere Jezus zien, 600 jaar voordat Hij op aarde komt, optreedt in het publieke leven en lijdt en sterft en opstaat en naar de hemel gaat. De foto is haarscherp. Het Nieuwe Testament bevestigt dit met verschillende citaten uit Jesaja. Ook wat de HEERE vooraf aangeeft over de komst van Kores de Perzische koning en wat er na volgt; de terugkeer van de Joden uit de ballingschap en de herbouw van stad en tempel is allemaal tot in detail voorzeggd. En toch moet het voor de Joodse gemeenschap zwaar geweest zijn. Er was inderdaad na de 70 jaar ballingschap in Babel de opluchting over het nieuwe beleid van Kores de koning van Medië/Perzië. Deze vorst was meer dan betrokken bij het Joodse volksdeel zoals blijkt uit de instructie die hij gaf om de Joden niet

alleen naar hun eigen land terug te laten gaan, maar ook door hen de tempelspullen mee te geven die mee geroofd waren door Nebukadnezar en het goud en zilver van de volksgenoten en burenen. We lezen het in Ezra 1:1-3 *In het eerste jaar nu van Kores, de koning van Perzië, wekte de HEERE de geest van Kores op, de koning van Perzië, opdat het woord van de HEERE, dat Hij bij monde van Jeremia gesproken had, vervuld zou worden om door zijn hele koninkrijk een boodschap te laten gaan, ook in geschrifte: Zo zegt Kores, de koning van Perzië: Alle koninkrijken van de aarde heeft de HEERE, de God van de hemel, aan mij gegeven, en Hij is het Die mij heeft opgedragen om een huis voor Hem te bouwen in Jeruzalem, dat in Juda ligt. Wie er onder u ook maar tot al Zijn volk behoort – zijn God zij met hem – laat hij optrekken naar Jeruzalem, dat in Juda ligt, en laat hij het huis van de HEERE, de God van Israël, bouwen; Hij is de God Die in Jeruzalem woont.* Ezra meldt ook de aantallen. Het zou in eerste instantie gaan om zo'n 42.360 Joden die naar huis terugkeerden. Ezra 2:64 Een behoorlijk aantal mensen die alles hebben moeten loslaten wat ze hadden opgebouwd in Babel, in de wetenschap dat ze in hun steden en in Jeruzalem alles weer van de grond af aan moesten opbouwen. De blijdschap zal overheerst hebben, maar de tranen zaten nog dicht achter de ogen. Jeruzalem was veel kinderen 'verloren' in de ballingschap en had er bij tijden uitgezien als 'een onvruchtbare vrouw' zo zonder inwoners, maar dat zou anders worden. Jesaja 54:1 *Zing vrolijk, onvruchtbare, u die niet gebaard hebt, breek uit in gejuich en jubel het uit, u die geen weeën gekend hebt, want de kinderen van de eenzame zijn talrijker dan de kinderen van de getrouwde, zegt de HEERE.* Na het enthousiaste begin kwam er al gauw de klad in. Wat was het geval? In Samaria hadden zich – in het kader van verdeel en heers – naar het idee van Assur grote groepen mensen uit andere volken gesetteld. Die keken met scheve ogen naar de terugkeer van de Joden en naar Jeruzalem. Ze maakten al gauw bezwaar bij de koning van Medië/Perzië tegen de herbouw, met de verdachtmaking dat Jeruzalem altijd een opstandige stad geweest was. De bouw van de tempel werd stil gelegd. Het stelde de Joden in staat om hun eigen huizen en boerderijen op te bouwen. Dat gebeurde in en in de omtrek van de stad. Jeruzalem was met de groeiende bevolking nog zeker geen grote stad, maar het begon er toch levendig te worden op de markten. Jesaja 54:2 *Vergroot de plaats voor uw tent, laat men uw tentkleden wijd uitspannen, wees niet terughoudend, verleng uw touwen, sla uw pinnen vast.* Men voelde zich aanvankelijk goed en gesteund door de koning van de Meden en de Perzen. Onwillekeurig zal men om zich heen gekeken hebben hoe het platteland en de dorpen en versterkte steden ervoor stonden. Ook Edom en Moab en Ammon de buurvolken hadden zwaar te lijden gehad onder de ballingschap. Mogelijk zag men ook kansen op gebiedsuitbreiding. Jesaja 54:3 *Want u zult zich rechts en links uitbreiden, uw nageslacht zal de heidenvolken in bezit nemen en de verlaten steden bevolken.*

De terugkeer uit de ballingschap.



Het boek Ezra vermeldt stedelingen en herbouw van de steden.

Het is mooi dat we het boek Ezra hebben. Niet alleen het optreden van deze Schriftgeleerde heeft de weg naar zijn boek gevonden, maar ook de tijd direct na de ballingschap werd door hem in kaart gebracht. Zo vermeldt hij de teruggekeerde Joden in volgorde van de dorpen en steden waar zij vandaan kwamen. Ezra 2:21-25 *De nakomelingen van Bethlehem: honderddrieëntwintig; de mannen van Netofa: zesenvijftig; de mannen van Anathoth: honderdachtentwintig; de nakomelingen van Azmaveth: tweeënveertig; de nakomelingen van Kirjath-Arim, Kefira en Beëroth: zevenhonderddrieënveertig*; Natuurlijk zijn deze mensen druk geweest met de herbouw van hun huizen en schuren. Maar hun hart was bij Jeruzalem. Ze bleven zich volgens Ezra richten op de herbouw van de stad en de tempel van de HEERE. Ezra 3:1 *Toen de zevende maand aanbrak en de Israëlieten zich in de steden gevestigd hadden, verzamelde het volk zich als één man in Jeruzalem. Ze herbouwden het altaar en maakten een begin met de fundering van de tempel.*

Bij het provisorische herstel na de ballingschap in Babel mengde blijdschap zich met tranen.

Wat we ons vaak niet realiseren is dat Ezra pas zo'n 100 jaar later – 458 v Chr. – in beeld komt. Hij werkt aan het hof van Artasasta, die net als zijn voorganger Kores niet onsympathiek tegenover het Joodse volk stond. Daaraan zal de Jood Ezra – met de manier waarop hij invulling gaf aan zijn werk aan het hof van de Perzische koning – hebben bijgedragen. Deze Ezra was priester en Schriftgeleerde. Hij nam niet alleen veel Joodse ballingen mee naar Jeruzalem, (Ezra 8) maar ook goud en zilver om met de hartelijke ondersteuning van de koning orde op zaken te stellen in Jeruzalem. Zo stelde hij rechters aan en blies het juridische apparaat in Jeruzalem nieuw leven in. Ezra 7:25 Vermoedelijk heeft Ezra ook een soort van inventarisatie gehouden wie bij de eerste golf – honderd jaar daarvóór – uit de ballingschap teruggekomen waren. Een lijst van die mensen wordt namelijk gepubliceerd in het begin van het boek. Ook Jesaja maakt melding van de vreugde om het nieuwe leven in het door ballingschap geteisterde land. Jesaja 49:20,21 *Ook zullen de kinderen, van wie u beroofd was, in uw oren zeggen: Deze plaats is te nauw voor mij. Maak plaats voor mij, laat mij hier wonen! En u zult zeggen in uw hart: Wie heeft deze kinderen voor mij voortgebracht, aangezien ik van kinderen beroofd en eenzaam was, verbannen en verdreven? Deze kinderen – wie heeft ze grootgebracht? Zie, ik was alleen overgebleven. Deze kinderen – waar waren die?* Ezra maakt duidelijk dat men reeds in het begin – 539 v Chr. – het fundament van de tempel heeft gelegd compleet met een altaar waarop de dagelijkse offers werden gebracht. Zijn wij in het westen beducht voor *schuld*, in het Oosten vindt men *schaamte* nog erger. De inname van Jeruzalem, de verwoesting van die stad en de ballingschap is niet in de koude kleren gaan zitten. Natuurlijk was men blij met de bouw van het altaar en het leggen van de fundering van wat later 'de tweede tempel' is genoemd.

De herbouw van de tempel.



Maar bij de opening van het geheel mengden de tranen zich met de blijdschap. Jesaja 54:4 *Wees niet bevreesd, want u zult niet beschaamd worden; word niet rood van schaamte, want u zult niet te schande worden. Ja, u zult de schande van uw jeugd vergeten, en niet meer denken aan de smaad van uw weduwschap.* Gelukkig kwam er na verloop van tijd – na Kores – een nieuwe koning in Medië/Perzië die de Joden goed gezind was. Het aantreden van deze nieuwe vorst viel gelukkig samen met het optreden van de profeten Haggai en Zacharia. Zij drongen aan op de afbouw van de tempel in Jeruzalem. God nam het de Joden kwalijk dat ze wel aan hun eigen huizen gebouwd hadden, terwijl de bouw van de tempel stil was komen te liggen. De HEERE liet Zijn ongenoegen wel blijken. Dat was te merken in de geringe opbrengst van de oogsten en ook van de geboortes van jong vee bij de schapen en geiten. Toen het volk weer vol ging voor de wederopbouw van de tempel, was dit dan ook te merken aan de opbrengst van de oogsten. Natuurlijk kwamen er nieuwe bezwaren van de omgeving. Maar die werden weggewuifd toen koning Darius de oude Kronieken vond van koning Kores, waarin deze zich vierkant achter de terugkeer van het Joodse volk en de tempelbouw had gesteld. Ook Koning Darius maakte dit gunstige voornemen – wat het Joodse volk betreft – tot iets van zichzelf en niemand uit de omgeving van Jeruzalem durfde zich daar nog langer tegen te verzetten; aldus werd de tempel afgebouwd in de jaren 520 – 515 v Chr. God had zich via deze profeten achter het herstel gesteld en nam volgens Zijn belofte Zijn intrek in de gerestaureerde tempel. God had het allemaal mogelijk gemaakt. Dat doet denken aan de woorden van Jesaja 54:5 *Want uw Maker is uw Man, HEERE van de legermachten is Zijn Naam, en uw Verlosser is de Heilige van Israël, de God van heel de aarde zal Hij genoemd worden.* Zerubbabel de stadhouder en Jozua, de hogepriester van die tijd.



De wederopbouw van de muren van Jeruzalem.

De relatief lange periode die nodig was voor het herstel van tempel en stad, een kleine 100 jaar. Veel van bovenstaande zaken staan beschreven in het boek Ezra. De toestemming van koning Kores en het begin van de tempelbouw. De hernieuwde toestemming van koning Darius en de afbouw van de tempel. Daarna volgt de geschiedenis van Ezra die feitelijk 50 á 70 jaar later opereert. Een lijst van de mensen die Ezra zelf uit de ballingschap mee neemt, volgt later. Ezra 8. Feitelijk is er 100 jaar na dato – behalve de eigen woning en de tempelbouw – nog niet zoveel gebeurd. De muren van de stad zijn nog niet herbouwd. Dat gebeurt pas onder leiding van Nehemia die ook in de tijd van Ezra opereert. Nehemia was schenker aan het hof van dezelfde Perzische vorst Artasasta. Het Joodse

volk heeft zich vaak van God verlaten gevoeld. Het voelde niet alleen zo, het was ook zo. God heeft Zijn volk een tijdje links laten liggen, zoals een man zijn vrouw, alsof ze zijn tweede of derde vrouw is. Jesaja 54:6 *Want als een verlaten vrouw, een bedroefde van geest, roept de HEERE u, de vrouw van de jeugd, die afgewezen was, zegt uw God.* Gaandeweg werd dat beter. Dankzij de Schriftgeleerde Ezra heeft het volk Israel zijn structuur gekregen in geestelijke en juridische zin maar ook in de zin van een volksregister. Dankzij de inzet van iemand als Nehemia ontving Jeruzalem weer een muur en poorten. Dat heeft wel wat voeten in de aarde gehad. De omgeving zag dit met lede ogen aan. Men werd opgehouden van zijn werk en zelfs bedreigd. Op een gegeven moment werkten de bouwvakkers met een zwaard in de buurt zodat men zich zou kunnen verdedigen. Ook hield men 's nachts de wacht bij plekken waar de muur nog door diepe bressen beschadigd was. Hoe groot was de blijdschap toen het vele werk tot een afronding gekomen was. Jesaja 54:7 *Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten, maar in grote barmhartigheid zal Ik u bijeenbrengen.* Nogmaals, het is goed dat God Zijn volk troostte voordat de ellende zich in volle hevigheid over hen zou heen storten. Het moet de mensen geholpen hebben om in de lange periode van zeventig jaar ballingschap, maar ook in de relatief lange periode die nodig was voor het herstel van tempel en stad – een kleine 100 jaar – het geloof in God te bewaren en vast te houden. Jesaja 54:8 *In een stortvloed van grote toorn heb Ik voor u Mijn aangezicht een ogenblik verborgen, maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij over u ontfermen, zegt de HEERE, uw Verlosser.*

Een stortvloed van grote toorn



en eeuwige goedertierenheid



De apostel Paulus citeert uit Jesaja 54.

Paulus haalt Jesaja 54 aan in Galaten 4:24 *Deze dingen hebben een zinnebeeldige betekenis; want deze vrouwen zijn de twee verbonden: het ene, dat van de berg Sinaï, dat kinderen voortbrengt voor de slavernij, dat is Hagar. Want deze Hagar is de berg Sinaï in Arabië, en komt overeen met het huidige Jeruzalem, dat met haar kinderen in slavernij is. Maar het Jeruzalem dat boven is, is vrij, en dat is de moeder van ons allen. Want er staat geschreven: Wees vrolijk, onvruchtbare, die niet baart, breek uit in gejuich en roep, u die geen barensnood kent, want de kinderen van de eenzame zijn veel talrijker dan die van haar die de man heeft.* Het is correct om na de profetieën over de *lijdende Knecht van de HEERE* in termen van het Nieuwe Verbond te denken en te spreken. Feitelijk is dit de voorzegging van de komst van de Heere Jezus door wie de gerechtigheid is verworven voor ieder gelovig mens. Het Oude Sinaï Verbond is gesloten op grond van de tien geboden. De gehoorzaamheid zoals die van een slaaf tegenover zijn Heer, werd van Israel gevraagd. In die zin is Israel in de tijd van het Oude Verbond te zien als *slaaf*. Dat verandert ingrijpend met de komst van het Nieuwe Verbond waar de mensen uit Israel en de volken door het geloof in kunnen gaan delen. Het is niet toevallig dat Paulus in dat opzicht teruggrijpt op het verbond dat God met Abraham heeft gesloten. Ook toen was het geloof wat Abraham deel gaf aan Gods gerechtigheid. Genesis 15:6 *En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot*

gerechtigheid. Datzelfde geldt voor de gelovigen van het Nieuwe Testament. In de Galatenbrief spreekt de apostel zijn blijdschap er over uit dat wij *kinderen van God* en niet langer *slaven* zijn. Wel is het goed om erbij te vermelden dat de gehoorzaamheid in het geloof begrepen is. Wanneer duidelijk wordt dat wij door het bloed en de Geest van Christus gered worden, is onze verantwoordelijkheid daarbij ten volle inbegrepen. Al zijn wij het niet zelf. Het is Gods Geest Die de nieuwe gezindheid in ons hart en leven uitwerkt in de vorm van een nieuw leven. Romeinen 7 en 8.

Het oude Jeruzalem.

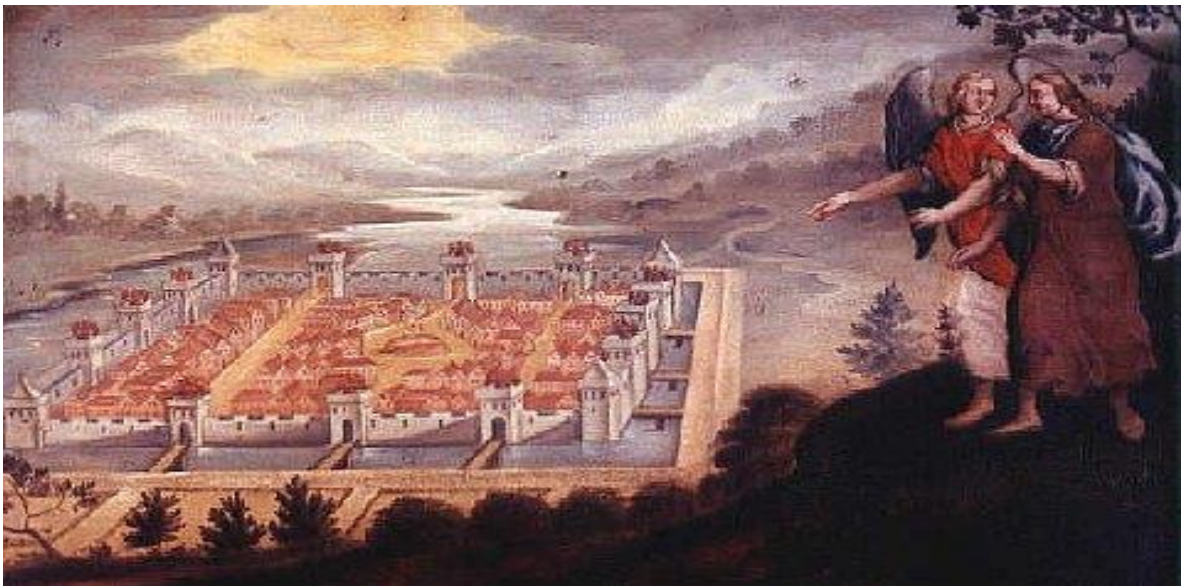


Het oude en het Nieuwe Jeruzalem.

Er is de direct gevoelde overgang van de ballingschap naar de terugkeer en de herbouw van tempel en stad en land. Op zijn beurt staat de geschiedenis van het herstel na de aanstelling van koning Kores model voor de bijzonder ingrijpende en gunstige veranderingen die tot stand worden gebracht door de inzet van *de lijdende Knecht van de HEERE*. *De vier profetieën van de lijdende Knecht* zijn in het vorige hoofdstuk afgesloten. Deze Knecht zal voor een verandering zorgen die even ingrijpend is als het leven van vóór en na *de Zondvloed*. Volgens Petrus heeft er namelijk eerder een omwenteling plaatsgevonden van een oude naar een nieuwe wereld. De verandering is ingrijpend. Petrus heeft het over de hemel en aarde van vóór de Zondvloed en 'de hemel en de aarde die er nu zijn.' 2 Petrus 3:6,7 *Daardoor is de wereld die er toen was, vergaan, overspoeld door het water. Maar de hemelen die er nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd en worden voor het vuur bewaard tot de dag van het oordeel en van het verderf van de goddeloze mensen.* Zoals er na de Zondvloed een veranderde hemel en een veranderde aarde is gekomen, zo zal door de inzet van de lijdende Knecht van de HEERE oftewel de Heere Jezus Christus 'een nieuwe hemel en een nieuwe aarde' aanbreken. Openbaring 21:1 *En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan.* Het is via de profeet Jesaja dat God die verbinding aanbrengt tussen de situatie van vóór en na de Zondvloed naar de situatie van vóór en na *het laatste oordeel*. Jesaja 54:9 *Want dit zal voor Mij zijn als bij de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat de wateren van Noach niet meer over de aarde zouden komen; zo heb Ik gezworen dat Ik niet meer op u toornen zal en u niet meer bestraffen zal.* God zal door *de lijdende Knecht* een Nieuw Verbond met Zijn volk sluiten. De HEERE noemt het hier *het verbond van Mijn vrede*. Door de gerechtigheid die God – vanwege het verzoenend lijden en sterven en de heilige Geest weglegt voor ieder gelovig mens – is *het verbond van vrede* tot stand gekomen; De vrede tussen God en de (gelovige) mensen.

Wat er ook aan het wankelen gebracht kan worden, niet dit verbond. Het eerste verbond moest worden vervangen, maar dit *verbond van de vrede* is definitief. Jesaja 54:10 *Want al zouden bergen wijken en heuvels wankelen, Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond van Mijn vrede zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer.* Wat dan volgt is een directe link tussen deze toezegging van God over Jeruzalem en *het Nieuwe Jeruzalem* dat uit de hemel neerdaalt. Dat Jeruzalem – zoals we in het begin zagen – *de bruid van het Lam* genoemd wordt, zal fundamenten en poorten en muren en straten kennen van edelstenen en de meest kostbare metalen. Jesaja 54:11,12 *U, ellendige, door stormweer voortgedrevene, ongetrooste, zie, Ik zal uw stenen leggen in schitterend zilverwit, Ik zal u grondvesten op saffieren, uw torens maken van kristal, uw poorten van robijn, heel uw omwalling van edelsteen.* Van het Nieuwe Jeruzalem wordt ook verteld dat het gebouwd is met en op de meest kostbare metalen en juwelen. Openbaring 21:18,19,21 *En het bouw materiaal van de muur was jaspis en de stad was zuiver goud, gelijk aan zuiver glas. En de fundamenten van de muur van de stad waren met allerlei edelgesteente versierd. En de twaalf poorten waren twaalf parels. Elke poort apart bestond uit één parel, en de straat van de stad was zuiver goud, als doorzichtig glas.* De referentie aan kostbare materialen is er onmiskenbaar, maar kostbaarder dan zilver en goud is de vrede en de gerechtigheid die God schenkt aan ieder die in de Heere Jezus gelooft en zich aan de geboden houdt. Alle gelovigen dragen God door de Heilige Geest in hun hart. Wij zullen door God Zelf onderwezen worden. Jesaja 54:13 *Al uw kinderen zullen door de HEERE onderwezen zijn, en de vrede van uw kinderen zal groot zijn.*

Het nieuwe Jeruzalem.



De tegenstand is er, maar uiteindelijk komt de vijand ten val. Daar zal de HEERE voor zorgen.

Altijd is er – verrassend genoeg – ook in de Paradijselijke situatie van het Nieuwe Jeruzalem de waarschuwing voor zonde en ongerechtigheid. Vergelijk Openbaring 21:27 *Het is voor mensen die van vóór de grote verandering – van oude wereld naar de nieuwe hemel en aarde – komen een weldaad om te vernemen dat al die zaken waarvoor we nu beducht zijn, daar niet meer zullen worden gevonden.* Jesaja 54:14 *U zult door gerechtigheid bevestigd worden. Houd u ver van onderdrukking, want u zult niet bevreesd zijn, en ver van verschrikking, want zij zal niet tot u naderen.* Vanuit de eschatologie – zelfs vanuit de situatie van het Nieuwe Jeruzalem – worden de gelovigen die zich nog in de oude wereld bevinden gewaarschuwd en bemoedigd. Natuurlijk zullen er vijandelijke elementen zijn waardoor ze worden tegengewerkt. De wereld bestaat op de keper beschouwd uit twee kampen. De vijand mag lange tijd verborgen zijn, maar steekt bij tijden de kop op. Uit de eschatologie kunnen we opmaken dat we in de eindtijd bijvoorbeeld niet alleen te maken hebben

met *de antichrist*, maar ook met een breed gedragen oorlog tegen Jeruzalem en het geloof van Israel. God zal reddend ingrijpen, zeker. Daarna volgt *het laatste oordeel* en is er de omwenteling van de oude naar de nieuwe aarde en het Nieuwe Jeruzalem. Het loopt goed af, maar de bedreiging is er ook. De tegenstander is er op uit de toegang tot het Nieuwe Jeruzalem voor de gelovigen te bemoeilijken, zo niet onmogelijk te maken. Die tegenstand is er. God erkent dat. Maar het komt niet bij God vandaan, zo mag men zich getroosten. En men moet gewoon in de gerechtigheid van het geloof staande blijven. Uiteindelijk komt de vijand ten val. Daar zal de HEERE persoonlijk voor zorgen. Jesaja 54:15 *Zie, zij zullen zeker samscholen – niet door Mijn toedoen – wie tegen u ten strijde trekt, die zal om u ten val komen.* Ook na dit hoofdstuk in Jesaja zal de tegenstand nog hoofdstukken lang gevoeld worden. God wil ons als gelovigen realistisch maken. Hij heeft ons 'een behouden aankomst beloofd, maar geen kalme reis.' God erkent dat Hij *de smid* heeft geschapen – die de wapens fabriceert – en ook *de verwoester*, al is het alleen al om die te gronde te richten. Maar de gelovigen hebben er wel mee te dealen. Er zijn geestelijke machten die zich buitengewoon vijandig opstellen jegens de gelovigen en er zijn op aarde veel mensen die voor die duistere machten werken en de vijandelijke personen van wapens voorzien om de onschuldige te treffen. Uiteindelijk zal God echter zowel *de verwoester* als *de smid*, die aan de verkeerde kant staat, te grond richten. Jesaja 54:16 *Zie, Ik heb de smid geschapen, die het kolenvuur aanblaast en wapentuig vervaardigt, geschikt voor zijn doel; en Ik heb de verwoester geschapen om te gronde te richten.* Men zal de gelovigen bestrijden met fysieke wapens, maar ook met woorden. Wapens kunnen doden, maar ook woorden kunnen het hart en de ziel zwaar verwonden. God leert ons bedacht te zijn op de aanvallen op ons lichaam, maar ook op de ziel. Maar wie in de gerechtigheid van God is opgenomen door het geloof en de Geest en het bloed van Christus, zal feitelijk toch onkwetsbaar blijken. Jesaja 54:17 *Elk wapentuig dat tegen u wordt vervaardigd, zal niets uitrichten, en elke tong die in het gericht tegen u opstaat, zult u schuldig verklaren. Dit is het erfelijk bezit van de dienaren van de HEERE, en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de HEERE.*

God overwint.

